

**Wiceprezes
Najwyższej Izby Kontroli
Marek Zająkła**

Warszawa, dnia 26 kwietnia 2011 r.

**Pan
Cezary Grabarczyk
Minister Infrastruktury**

KSR-4100-02-01/2011
P/10/115

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli przeprowadziła w Ministerstwie Infrastruktury, zwanym dalej „Ministerstwem”, kontrolę wykonania budżetu państwa w 2010 r. w części 18 – Budownictwo, gospodarka przestrzenna i mieszkaniowa.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 1 kwietnia 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Ministrowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

1. Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w części 18 – Budownictwo, gospodarka przestrzenna i mieszkaniowa w 2010 r.

Plan i realizacja dochodów

Plan dochodów w części 18 wyniósł 203.742 tys. zł¹ i został zrealizowany w kwocie 218.545,3 tys. zł.

W stosunku do kwoty zaplanowanej zrealizowane dochody były wyższe o kwotę 14.803,3 tys. zł, tj. o 7,3%, a w porównaniu do roku 2009 były niższe o 54.145,3 tys. zł, tj. o 19,9%.

Na uzyskane dochody w części 18 składały się m.in.:

- wpływy z tytułu spłat zadłużenia, dokonanych przez kredytobiorców w związku z przejściowym wykupem przez budżet państwa odsetek od kredytów mieszkaniowych –

---

¹ Ustawa budżetowa na rok 2010 z dnia 22 stycznia 2010 r. (Dz. U. Nr 19, poz. 102).

w kwocie 154.874,1 tys. zł, co stanowiło 110,6% kwoty zaplanowanej, a w porównaniu do 2009 r. dochody z tego tytułu były niższe o kwotę 25.879,5 tys. zł, tj. o 14,3%,

- zwroty nominalnych kwot umorzeń kredytów mieszkaniowych, w związku z przekształceniem spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu mieszkalnego na spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu lub przeniesieniem przez spółdzielnię mieszkaniową na rzecz członka prawa własności lokalu mieszkalnego – w kwocie 60.554,4 tys. zł, co stanowiło 100,9%, kwoty zaplanowanej, a w porównaniu do 2009 r. dochody z tego tytułu były niższe o kwotę 26.521,0 tys. zł, tj. o 30,5%.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2010 r. wystąpiły należności z tytułu dochodów budżetowych w kwocie 515,1 tys. zł. W porównaniu do stanu na koniec 2009 r. należności te były wyższe o 64,6 tys. zł, tj. o 14,3%. Zaległości w części 18 na koniec 2010 r. wyniosły 514,7 tys. zł i w porównaniu do końca 2009 r. były wyższe o 70,4 tys. zł, tj. o 15,8%. Należności wymagalne z tytułu dostaw i usług wynikały z niezapłaconych faktur, wystawionych 2 podmiotom za korzystanie z lokali w budynku przy ul. Kruczej 38/42.

Na dzień 31 grudnia 2010 r. należności długoterminowe dotyczyły 20 pożyczek i kredytów udzielonych w latach 1991–1997 ze środków Funduszu Rozwoju Budownictwa Mieszkaniowego oraz ze środków na restrukturyzację budownictwa i wyniosły 10.006,8 tys. zł. W porównaniu do stanu na koniec 2009 r. należności te były niższe o 1.517,5 tys. zł. Zmniejszenie salda należności długoterminowych wynikało z odzyskania, w wyniku egzekucji od 1 dłużnika kwoty 92,2 tys. zł oraz umorzenia 4 wierzytelności wobec 3 przedsiębiorców.

Plan i realizacja wydatków budżetu środków krajowych

Plan wydatków w części 18, ustalony ustawą budżetową na kwotę 870.879 tys. zł, w wyniku zmian wprowadzonych w trakcie 2010 r. decyzjami Ministra Finansów został zwiększony łącznie o kwotę 48.937,3 tys. zł, tj. o 5,6%, i wyniósł 919.816,3 tys. zł.

Ogółem plan wydatków w części 18 był zmieniany w ciągu roku budżetowego 33-krotnie.

Plan wydatków w części 18, został zmniejszony decyzją Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. o 280,0 tys. zł poprzez przeniesienie wydatków do części 83 – Rezerwy celowe, poz. 66 – Rezerwa celowa na sfinansowanie zobowiązań wymagalnych Skarbu Państwa, oraz zwiększony 9 decyzjami Ministra Finansów poprzez przeniesienie środków z rezerw celowych budżetu państwa w łącznej wysokości 49.217,3 tys. zł, w tym kwoty:

- 39.374,7 tys. zł na pokrycie niedoboru środków przekazanych z budżetu państwa na refundację premii gwarancyjnych oraz premii za systematyczne oszczędzanie i na wykup odsetek od kredytów mieszkaniowych;
- 9.071,7 tys. zł na sfinansowanie zasądzonych prawomocnym wyrokiem sądowym należności wraz z odsetkami ustawowymi – dotyczy nieruchomości przy ul. Chopina 2 nabytej przez Ambasadę Węgierską (odszkodowanie na rzecz powoda za poniesioną szkodę);

- 626,3 tys. zł z przeznaczeniem na dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych udzielonych na usuwanie skutków powodzi (rozdział 70078 § 2980) oraz prowizję dla Banku Gospodarstwa Krajowego z tytułu udzielonych dopłat (rozdział 70078 § 4300);
- 115,4 tys. zł z przeznaczeniem na sfinansowanie wydatków poniesionych przez Główny Urząd Nadzoru Budowlanego (GUNB) na wykonanie zadań związanych z oceną stanu technicznego obiektów budowlanych uszkodzonych i zniszczonych w wyniku powodzi i osuwisk ziemnych, które miały miejsce w maju i czerwcu 2010 r. (rozdział 71075 § 4210, § 4280, § 4410);
- 29,2 tys. zł na sfinansowanie dodatków służby cywilnej wraz z pochodnymi oraz dodatkowego wynagrodzenia rocznego wraz z pochodnymi dla urzędników służby cywilnej, zatrudnionych w Głównym Urzędzie Nadzoru Budowlanego i Ministerstwie Infrastruktury.

Plan wydatków po zmianach wyniósł 919.816,3 tys. zł i został zrealizowany w 99,6%, tj. w kwocie 915.753,4 tys. zł. W porównaniu do roku poprzedniego wydatki były niższe o 45.754,9 tys. zł, tj. o 4,8%.

W strukturze wydatków największy udział miały wydatki przeznaczone na:

- refundację bankom wypłaconych premii gwarancyjnych oraz premii za systematyczne oszczędzanie – rozdział 70015. Na ten cel w 2010 r. wydatkowano kwotę 428.799,9 tys. zł, co stanowiło 46,8% kwoty wszystkich dokonanych wydatków,
- wykup odsetek od kredytów mieszkaniowych – rozdział 70017. Wydatki zostały zrealizowane w wysokości 138.394,8 tys. zł, tj. 15,1% ogółem zrealizowanych wydatków,
- Fundusz Dopłat – rozdział 70022. Wydatki zrealizowano w wysokości 295.000,0 tys. zł, co stanowiło 32,2% kwoty wszystkich wydatków.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2010 r. zobowiązania wyniosły 60.519,9 tys. zł i były wyższe od stanu zobowiązań na dzień 31 grudnia 2009 r. o 14.292,6 tys. zł, tj. o 23,6%, z tego zobowiązania w dziale 700 na kwotę 58.119,0 tys. zł dotyczyły m.in. kwot:

- 30.903,3 tys. zł w rozdziale 70015 § 2980 – refundacja premii gwarancyjnych oraz premii za systematyczne oszczędzanie;
- 27.003,3 tys. zł w rozdziale 70017 § 2980 – wykup odsetek od kredytów mieszkaniowych.

Na dzień 31 grudnia 2010 r. nie wystąpiły zobowiązania wymagalne.

Dla dysponenta III stopnia w Ministerstwie Infrastruktury (Biuro Finansowe) zaplanowano wydatki (po zmianach) w kwocie 39.368,0 tys. zł. W 2010 r. zrealizowano wydatki w kwocie 35.338,0 tys. zł, tj. w 89,8% planu.

Niższa niż zaplanowano realizacja wydatków dysponenta III stopnia w Ministerstwie Infrastruktury (o kwotę 4.030,0 tys. zł) wystąpiła w dziale 700 – Gospodarka mieszkaniowa (o kwotę 656,0 tys. zł), w dziale 710 – Działalność usługowa (o kwotę 639,0 tys. zł) i w dziale 750 – Administracja publiczna (o kwotę 2.735 tys. zł). W 2010 r. Biuro Finansowe Ministerstwa Infrastruktury otrzymało na realizację wydatków środki w wysokości 35.338,0 tys. zł.

Przeciętne zatrudnienie w roku 2010 w części 18, w przeliczeniu na pełne etaty, wyniosło 437 osób.

W porównaniu do 2009 r. przeciętne zatrudnienie w 2010 r. było niższe o 2 osoby, tj. o 0,5%.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w 2010 roku w części 18 wyniosło 5.559,3 zł i w porównaniu do 2009 r. było wyższe o 229,2 zł, tj. o 4,3%.

Najwyższa Izba Kontroli nie wnosi uwag do realizacji budżetu państwa w zakresie realizacji wydatków w dziale 700 – Gospodarka mieszkaniowa, dotyczących „Rozliczeń z bankami” w wysokości 862.194,7 tys. zł, co stanowiło 94,2% ogółem zrealizowanych wydatków.

W ramach działu 700 realizowane były m.in. zadania:

- Refundacja premii gwarancyjnych oraz premii za systematyczne oszczędzanie na książeczkach mieszkaniowych. W 2010 r. z tego tytułu wypłacone zostały środki w wysokości 428.799,9 tys. zł, w tym 427.140,3 tys. zł (99,6%) dla PKO BP SA. Liczba rachunków z prawem do premii gwarancyjnej zmniejszyła się w 2010 r. o 49,3 tys., tj. z liczby 1.348,0 tys. rachunków (według stanu na dzień 31 grudnia 2009 r.) do liczby 1.298,7 tys. rachunków (według stanu na dzień 31 grudnia 2010 r.).
- Wykup odsetek od kredytów mieszkaniowych. W 2010 r. z tytułu przejściowego wykupu ze środków budżetu państwa odsetek od kredytów mieszkaniowych oraz wynagrodzenia banków za administrowanie i egzekwowanie należności, przekazane do banków zostały środki w wysokości 138.394,8 tys. zł, w tym 131.762,9 tys. zł przeznaczono na wykup odsetek od kredytów mieszkaniowych oraz 6.631,9 tys. zł na wynagrodzenie dla banków za administrowanie i egzekwowanie należności.
- Wspieranie rozwoju budownictwa mieszkaniowego, realizowanego ze środków Funduszu Dopłat. W 2010 r. na zasilenie Funduszu Dopłat przekazano do Banku Gospodarstwa Krajowego kwotę 295.000,0 tys. zł, z tego BGK przeznaczył na finansowanie dopłat do oprocentowania preferencyjnych kredytów mieszkaniowych kwotę w wysokości 255.000,0 tys. zł, a na finansowanie pomocy państwa dla gmin, związków międzygminnych, powiatów oraz organizacji pożytku publicznego w tworzeniu lokali socjalnych, mieszkań chronionych, noclegowni i domów dla bezdomnych kwotę w wysokości 40.000,0 tys. zł.

W Ministerstwie Infrastruktury systematycznie regulowano zobowiązania budżetu państwa wobec banków z tytułu refundacji premii gwarancyjnych od wkładów mieszkaniowych, premii za systematyczne oszczędzanie na książeczkach mieszkaniowych oraz wykupu odsetek od kredytów mieszkaniowych.

W 2010 r. w części 83 – Rezerwy celowe, poz. 4 – Przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych, zaplanowane zostały środki w wysokości 626,3 tys. zł z przeznaczeniem na realizację zadania przez Ministra Infrastruktury – dopłaty ze środków budżetu państwa do oprocentowania kredytów udzielonych przez banki na usuwanie skutków powodzi oraz prowizję dla Banku Gospodarstwa Krajowego z tytułu prowadzenia rozliczeń. W 2010 r. wykorzystano kwotę 614,4 tys. zł, co stanowiło 98,1% planu (prowizja dla BGK

wyniosła 29,2 tys. zł, tj. 4,8% wykorzystanej kwoty). Niewykorzystaną kwotę w wysokości 11,9 tys. zł zwrócono do budżetu państwa.

W ustawie budżetowej na 2010 r. w części 18 – Budownictwo, gospodarka przestrzenna i mieszkaniowa, określony został budżet środków europejskich w kwocie 1.326 tys. zł na realizację Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (POKL) w zakresie projektu „Pilotażowe wdrożenie instrumentów systemu zintegrowanego planowania zarządzania rozwojem przestrzennym na szczeblu lokalnym”. Ministerstwo Infrastruktury nie złożyło, w wyznaczonym terminie do dnia 31 marca 2010 r., wniosku o dofinansowanie. Warunkiem dla złożenia wniosku było przygotowanie projektu ustawy o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw, którego w terminie nie przygotowano. Minister Finansów, na wniosek Ministra Rozwoju Regionalnego, dokonał przeniesienia w ramach budżetu środków europejskich z części 18 – Budownictwo, gospodarka przestrzenna i mieszkaniowa: kwoty 629,3 tys. zł do części 21 – Gospodarka morska, oraz kwoty 696,7 tys. zł do części 39 – Transport.

W trakcie kontroli badania poddano 11 postępowań o udzielenie zamówień publicznych. Nie stwierdzono naruszenia zasad i trybu postępowań przy udzielaniu zamówień publicznych określonych ustawą z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych²

2. Najwyższa Izba Kontroli opiniuje bez zastrzeżeń, sporządzone przez Ministerstwo Infrastruktury łączne sprawozdania budżetowe: roczne Rb-23, Rb-27, Rb-28, Rb-28 Programy, Rb-28UE i kwartalne Rb-N i Rb-Z za 2010 r.

Kontrola wykazała, że sporządzone przez Ministerstwo sprawozdania budżetowe: o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23), z wykonania planu dochodów i wydatków (Rb-27, Rb-28, Rb-28UE i Rb-28 Programy) oraz stanu należności i zobowiązań (Rb-N i Rb-Z) przekazują prawdziwy i rzetelny obraz dochodów i wydatków w 2010 r., a także należności i zobowiązań na koniec 2010 r.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie kompletność oraz poprawność sporządzania sprawozdawczości budżetowej przez Ministerstwo Infrastruktury w 2010 r.

3. Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie sprawowany nadzór nad całością gospodarki finansowej jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Infrastruktury.

W 2010 r. w Ministerstwie przestrzegano wprowadzonych w 2009 r. zasad prowadzenia kontroli finansowej oraz zasad i trybu prowadzenia kontroli działalności organów i jednostek organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra Infrastruktury. W 2010 r. nie przewidziano kontroli dotyczących planowania oraz wykonania dochodów i wydatków, a także sporządzania sprawozdawczości budżetowej

Wniosek pokontrolny NIK dotyczący odzyskania wierzytelności Skarbu Państwa był systematycznie realizowany. W ramach podjętych działań w 2010 r. odzyskano kwotę 92,2 tys. zł wierzytelności Skarbu Państwa z tytułu pożyczki udzielonej ze środków na

---

² Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 795 ze zm.

restrukturyzację budownictwa. Po uwzględnieniu kwoty umorzonej w 2010 r. pozostała do odzyskania kwota wierzytelności w wysokości 10.006,8 tys. zł.

* * *

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o kontynuowanie postępowania związanego z odzyskiwaniem wierzytelności Skarbu Państwa z tytułu pożyczek udzielonych ze środków Funduszu Rozwoju Budownictwa Mieszkaniowego oraz ze środków na restrukturyzację budownictwa.

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, zwraca się do Pana Ministra o przedstawienie, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosku lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 i 2 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Ministrowi prawo zgłoszenia na piśmie do Kolegium Najwyższej Izby Kontroli umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku, zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały Kolegium NIK.